

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

3 april 2002

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0106/2002

JAARVERSLAG

over de mensenrechten in de wereld in 2001 en het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie

Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid

Rapporteur: Johan Van Hecke

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPRESOLUTIE	5
TOELICHTING	17
ONTWERPRESOLUTIE B5-0024/2002	28

PROCEDUREVERLOOP

Op 18 januari 2001 deelde de Voorzitter van het Parlement mede dat de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid toestemming was verleend tot opstelling van een initiatiefverslag, overeenkomstig artikel 163 van het Reglement, over de mensenrechten in de wereld in 2001 en het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie.

De Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid benoemde op haar vergadering van 16 oktober 2001 Johan Van Hecke tot rapporteur.

Op 25 februari 2002 besloot de commissie onderstaande ontwerpresolutie in haar verslag op te nemen:

- B5-0024/2002, ingediend door Amalia Sartori en Guido Podestà, over de veroordeling van Safiya Hussein Tunçar-Tudu tot de dood door steniging, verwezen op 6 februari 2002 naar de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid als commissie ten principale en naar de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen als medeadviserende commissie.

Zij behandelde het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 25 februari en 25/26 maart 2002.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 45 stemmen voor bij 3 onthoudingen haar goedkeuring aan de ontwerpresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Baroness Nicholson of Winterbourne (waarnemend voorzitter), Geoffrey Van Orden en Christos Zacharakis (ondervoorzitters), Johan Van Hecke (rapporteur), Alexandros Baltas, Bastiaan Belder, André Brie, John Walls Cushnahan, Joseph Daul (verving Alain Lamassoure), Véronique De Keyser, Rosa M. Díez González, Andrew Duff (verving Cecilia Malmström) Pere Esteve, Giovanni Claudio Fava (verving Linda McAvan), Glyn Ford, Michael Gahler, Gerardo Galeote Quecedo, Jas Gawronski, Klaus Hänsch, Giorgos Katiforis (verving Sami Naïr), Efstratios Korakas, Ioannis Koukiadis (verving Magdalene Hoff overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Joost Lagendijk, Catherine Lalumière, Armin Laschet, Raffaele Lombardo (verving Franco Marini), Jules Maaten (verving Bob van den Bos), Johanna Maij-Weggen (verving Alfred Gomolka), Pedro Marset Campos, Miguel Martínez Martínez (verving Raimon Obiols I Germa), Emilio Menéndez del Valle, Philippe Morillon, Pasqualina Napoletano, Arie M. Oostlander, Jacques F. Poos, Luis Queiro, Jannis Sakellariou, Jacques Santer, Amalia Sartori, Jürgen Schröder, Elisabeth Schroedter, Ioannis Soulidakis, Ursula Stenzel, David Sumberg, Ilkka Suominen, Charles Tannock, Paavo Väyrynen en Demetrio Volcic.

De Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen heeft op 26 februari 2002 besloten geen advies uit te brengen.

Het verslag werd ingediend op 3 april 2002.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

ONTWERPRESOLUTIE

Resolutie van het Europees Parlement over de mensenrechten in de wereld in 2001 en het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie

Het Europees Parlement,

- gezien het derde jaarlijks verslag van de EU over de mensenrechten (12141/2001),
- gelet op de artikelen 3, 6, 11, 13 en 19 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en de artikelen 177 en 300 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,
- gelet op de Universele Verklaring van de rechten van de mens, het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en de facultatieve protocollen daarbij, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, het Verdrag tot uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (1979), het Verdrag inzake de rechten van het kind (1989), het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie (1966), de VN standaardregels over gelijke kansen voor gehandicapten (1993), het Verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie tot uitbanning van de ergste vormen van kinderarbeid (1999), de Conventie van Genève betreffende de behandeling van krijgsgevangenen (1949) en het IAO-Verdrag 169 over inheemse en in stamverband levende volkeren (1991),
- gelet op het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie¹,
- gelet op de verordeningen van de Raad betreffende de ontwikkeling en consolidatie van de democratie en de rechtsstaat, alsmede de eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden in ontwikkelingslanden en alle andere landen²,
- onder verwijzing naar zijn vorige resoluties over de mensenrechten in de wereld, aangenomen op 5 juli 2001, 16 maart 2000, 17 december 1998, 12 december 1996, 26 april 1995, 12 maart 1993, 12 september 1991, 18 januari 1989, 12 maart 1987, 22 oktober 1985, 22 mei 1984 en 17 mei 1983³,
- onder verwijzing naar zijn vorige resoluties over de situatie met betrekking tot de fundamentele rechten in de Europese Unie, met name de resolutie van 5 juli 2001⁴,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 15 maart 2001 over de mededeling van de Commissie over verkiezingsondersteuning en verkiezingswaarneming door de EU (COM(2000) 191 - C5-0259/2000)⁵ en gelet op de conclusies van de Raad van 31 mei 2001,
- onder verwijzing naar zijn resoluties over bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat in de Europese Unie⁶, over de mededeling van de Commissie "Bestrijding van racisme,

---

¹ PB C 364, 18.12.2000, blz. 1.

² Verordeningen (EG) nr. 976/99 en nr. 976/99, PB L 120, 8.5.1999.

³ PB C 65 E van 14.3.2002, blz. 336, PB C 377, 29.12.2000, blz. 336, PB C 98, 9.4.1999, blz. 267 en 270, PB C 20, 20.1.1997, blz. 94, PB C 126, 22.5.1995, blz. 15, PB C 115, 26.4.1993, blz. 214, PB C 267, 14.10.1991, blz. 165, PB C 47, 27.2.1989, blz. 61, PB C 99, 13.4.1987, blz. 157, PB C 343, 31.12.1985, blz. 29, PB C 172, 2.7.1984, blz. 36, PB C 161, 10.6.1983, blz. 58.

⁴ PB C 65 E van 14.3.2002, blz. 350.

⁵ PB C 343, 05.12.2001, blz. 270.

⁶ PB C 377, 29.12.2000, blz. 366.

vreemdelingenhaat en antisemitisme in de kandidaat-landen" (COM(1999) 256 - C5-0094/1999)¹ en over de Wereldconferentie tegen racisme²,

- onder verwijzing naar zijn resolutie van 17 december 1998 over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement "De Europese Unie en de externe aspecten van het mensenrechtenbeleid: van Rome tot Maastricht en daarna" (COM(1995) 567 – C4-0568/1995)³,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 19 december 1997 over het verslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging van de acties ter bevordering van de rechten van de mens en de democratisering (voor het jaar 1995) (COM(1996) 672 - C4-0095/1997)⁴ ,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 19 december 1997 over de instelling, binnen de diensten van de Commissie, van een enkele coördinerende dienst inzake mensenrechten en democratisering⁵,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 20 september 1996 over de mededeling van de Commissie over de bepalingen inzake de eerbiediging van de democratische beginselen en de rechten van de mens in de overeenkomsten tussen de Gemeenschap en derde landen (COM(1995) 216 - C4-0197/1995)⁶,
- gelet op de resultaten van de Conferentie van de Verenigde Naties over mensenrechten in Wenen in 1993, de conclusies van de Conferentie van de Verenigde Naties over vrouwen en ontwikkeling in Peking in 1994 en de slotverklaring en het actieprogramma van de Wereldconferentie tegen racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en andere vormen van onverdraagzaamheid in Durban in 2001,
- gelet op de millenniumverklaring van de Verenigde Naties, aangenomen door de Algemene Vergadering op 8 september 2000,
- gezien resolutie 53/144 van 9 december 1998 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties waarbij de Vergadering haar goedkeuring hechtte aan de Verklaring over het recht en de verantwoordelijkheid van individuen, maatschappelijke groepen en organen om algemeen erkende mensenrechten en fundamentele vrijheden te bevorderen en te beschermen, alsmede gezien de benoeming van mevrouw Hina Jilani tot speciaal vertegenwoordiger van de secretaris-generaal voor de verdediging van de mensenrechten op 18 augustus 2000,
- gezien de toekenning van de Nobelprijs voor de vrede in 2001 aan de Verenigde Naties en haar secretaris-generaal, de heer Kofi Annan,
- gezien de resultaten van de 58e zitting van de VN-Commissie voor de mensenrechten,
- onder verwijzing naar zijn resolutie over de uitbreiding van de Europese Unie van

---

¹ PB C 377, 29.12.2000, blz. 376.

² Teksten aangenomen op 3.10.2001, punt 13.

³ PB C 98, 9.4.1999, blz. 267.

⁴ PB C 14, 19.1.1998, blz. 399.

⁵ PB C 14, 19.1.1998, blz. 402.

⁶ PB C 320, 28.10.1996, blz. 261.

5 september 2001¹,

- gezien de richtsnoeren voor het beleid van de EU ten aanzien van derde landen inzake de doodstraf van 29 juni 1998 en het appèl van het eerste Wereldcongres tegen de doodstraf in Straatsburg in juni 2001,
- gezien de richtsnoeren voor het beleid van de EU ten aanzien van derde landen inzake foltering en andere vormen van wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van 9 april 2001,
- gezien de richtsnoeren van de EU voor dialogen over mensenrechten van 13 december 2001,
- gelet op de verklaring van de derde bijeenkomst van het Euromediterraan Parlementair Forum, gehouden op 8 november 2001 in Brussel,
- gelet op de verordening van de Raad (EG) nr. 381/2001 van 26 februari 2001 tot instelling van een snellere actie-mechanisme² en onder verwijzing naar zijn resolutie van 13 december 2001 over de mededeling van de Commissie inzake conflictpreventie (COM(2001) 211 - C5-0458/2001)³,
- gezien de mededeling van de Commissie over de rol van de Europese Unie bij de bevordering van de mensenrechten en de democratisering in derde landen⁴ en de conclusies van de Raad van 16 juni 2001⁵,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 14 juni 2001 over de mededeling van de Commissie over de ontwikkeling van de buitenlandse dienst (COM(2000) 456)⁶,
- gezien het verslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging van het Europese initiatief voor democratie en mensenrechten in 2000 (SEC(2001) 801) en het programmadocument van de Commissie voor het Europese initiatief voor democratie en mensenrechten (2002-2004),
- gezien de mededeling van de Commissie over de hervorming van het beheer van de externe hulp (SEC(2000) 814),
- gezien het speciaal verslag (nr. 12/2000) van de Rekenkamer over het beheer door de Commissie van de steun van de Europese Unie voor de ontwikkeling van de mensenrechten en de democratie in derde landen, vergezeld van de antwoorden van de Commissie⁷,
- gelet op de nieuwe partnerschapsovereenkomst tussen de ACS en de EG, ondertekend op 23 juni 2000 in Cotonou⁸,
- onder verwijzing naar de ontwerpresolutie, ingediend door Amalia Sartori en Guido Podestà, over de veroordeling van Safiya Hussein Tunjar-Tudu tot de dood door steniging

---

¹ PB C 72 E van 21.3.2002, blz. 160.

² PB L 57 van 27.2.2001, blz. 5.

³ Aangenomen teksten, punt 15.

⁴ PB nog niet gepubliceerd.

⁵ PB nog niet gepubliceerd.

⁶ PB C 53 E van 28.2.2002, blz. 390.

⁷ PB C 230 van 10.8.2000, blz. 1.

⁸ PB L 317 van 15.12.2000, blz. 3.

(B5-0024/2002),

- gelet op artikel 163 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid (A5-0106/2002),
- A. overwegende dat een van de hoofddoelstellingen van de Europese Unie moet zijn de verdediging van de universele geldigheid en ondeelbaarheid van de mensenrechten - waaronder burger-, politieke, economische, sociale en culturele rechten - zoals geproclameerd door de Wereldconferentie van 1993 in Wenen; overwegende dat verdraagzaamheid, rechtvaardigheid en eerbiediging van de menselijke waardigheid inherent zijn aan de mensheid, en dat alle mensen vrij en gelijk in waardigheid en rechten zijn geboren,
- B. overwegende dat de bevordering en bescherming van de mensenrechten en de gehechtheid aan de beginselen van de democratie en de rechtsstaat sleutelementen zijn van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU, van haar ontwikkelingssamenwerkingsbeleid en van haar externe betrekkingen,
- C. overwegende dat de EU zich in deze geest moet blijven inspannen voor versterking van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, onder meer door de nadruk te leggen op de universaliteit, de ondeelbaarheid, de onderlinge afhankelijkheid en de onderlinge relatie van alle mensenrechten,
- D. overwegende dat rekening moet worden gehouden met vier generaties mensenrechten en de verschillende verdragen inzake mensenrechten die sinds de Tweede Wereldoorlog zijn gesloten,
- E. overwegende dat in een aanzienlijk aantal staten de kloof steeds groter wordt tussen de mensenrechtenovereenkomsten die zij hebben ondertekend en geratificeerd en de behandeling die zij hun burgers geven,
- F. overwegende dat weliswaar de Verenigde Naties de eerste verantwoordelijkheid dragen voor het handhaven van de internationale vrede en veiligheid, maar dat de EU zich actief moet toeleggen op verdere versterking van haar samenwerking met de VN en andere internationale organisaties op het vlak van conflictpreventie, crisismanagement, humanitaire hulp, rehabilitatie na een conflict en ontwikkeling op lange termijn,
- G. overwegende dat het aantal armen in de wereld, die geen profijt hebben van de globalisering of zelfs negatieve economische en sociale gevolgen ervan ondervinden, steeds toeneemt en dat derhalve het terugdringen van de sociale en economische ongelijkheid en van de armoede een globale uitdaging vormt en een wereldomspannende samenwerking vergt,
- H. overwegende dat de toenemende ongelijkheid als gevolg van de precaire sociaal-economische omstandigheden een broedplaats is voor geweld en schendingen van de mensenrechten;
- I. overwegende dat slavernij vandaag de dag nog steeds bestaat, op ieder continent en in de meeste landen, en dat tientallen miljoen mannen, vrouwen en kinderen over de hele wereld, die worden verhandeld en verkocht als handelswaar en gedwongen worden voor niets te werken, of voor een heel gering loon, beperkt worden in hun bewegingsvrijheid en door hun

werkgever als lijfeigenen worden behandeld,

- J. overwegende dat sommige vormen van slavernij, namelijk mensenhandel en kinderprostitutie, als gevolg van de deregulering van de kapitaalmarkten, de vooruitgang bij de informatie- en communicatietechnologie en het goedkoper worden van transport, waardoor de handel in mensen gemakkelijker, sneller en vrijer is geworden, tot snel groeiende problemen zijn geworden,
- K. overwegende dat armoede en ongeletterdheid daarbij een grote rol spelen en dat in vele ontwikkelingslanden en drempellanden miljoenen mensen door de economische en sociale teruggang onder de armoedegrens zijn terechtgekomen, waardoor kinderen en hun families nog makkelijker ten prooi vallen aan exploitatie; overwegende dat de bevolkingsexplosie de situatie nog heeft verergerd, doordat de toch al slinkende natuurlijke en economische hulpbronnen nog meer onder druk komen te staan,
- L. overwegende dat de bevordering van fundamentele arbeidsnormen en de verbetering van het sociaal beleid op Europees en internationaal niveau, zowel door de overheid als door de particuliere sector, een doelstelling vormt van de strategie van de Commissie ten aanzien van sociale zaken, externe betrekkingen, ontwikkelingsamenwerking en handelsbeleid, alsook van de herziene SAP-regeling (sociale prikkels) van de EU,
- M. overwegende dat in grote delen van de wereld in zowel regeringslegers als andere bewapende troepen meer dan 300.000 kinderen soldaat zijn, dat deze kindsoldaten vaak gedwongen worden hun familie en leeftijdgenoten te doden en zelf aan afschuwelijke gewelddadigheden zijn blootgesteld, dat slechts één lidstaat - en een aantal kandidaat-landen - het vrijwillige protocol bij het VN-verdrag over de rechten van het kind hebben ondertekend, waarin de rekrutering van soldaten onder de 18 wordt verboden,
- N. overwegende dat de strijd tegen het terrorisme op geen enkel wijze de bescherming van de fundamentele mensenrechten in gevaar mag brengen, en gebaseerd moet zijn op internationale normen inzake mensenrechten en het internationale humanitaire recht, zoals neergelegd in de Universele Verklaring van de rechten van de mens van de VN, het Internationaal Verdrag inzake burger- en politieke rechten, het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing en de Conventies van Genève van 1949,
- O. overwegende dat het krachtens het internationale recht inzake de mensenrechten de plicht is van staten om hun bevolking te beschermen tegen criminele gewelddaden zoals de terroristische aanvallen op de Verenigde Staten, en om wandaden van zowel overheid als particuliere personen te voorkomen, te onderzoeken en te bestraffen,
- P. overwegende dat het militaire bevel van President Bush van 13 november 2001 geheime berechting van de gedetineerden in Guantánamo Bay in Cuba door een militaire commissie mogelijk maakt, in strijd met de bepalingen inzake eerlijke berechting zoals gewaarborgd door het Internationaal Verdrag inzake burger- en politieke rechten, dat is ondertekend door de Verenigde Staten,
- Q. overwegende dat artikel 5 van de Conventie van Genève van 1949 stipuleert dat personen die in een oorlog gevangen worden genomen geacht worden krijgsgevangenen te zijn tot een onafhankelijke rechtbank een uitspraak doet over hun werkelijke status en dat dezelfde conventie en bijhorende protocollen bepalen dat krijgsgevangenen moeten worden berecht

door dezelfde rechtbanken die leden van de krijgsmacht van het overwinnende land berechten,

- R. overwegende dat hoewel de bepalingen van de Conventie van Genève inzake de behandeling van krijgsgevangenen niet zijn ontworpen voor vele vormen van misdaad en conflict, te weten aanslagen van internationale terreurorganisaties en burgeroorlogen, en een aanpassing ervan dringend nodig is, de voorschriften van de Conventie niettemin moeten worden nageleefd,
- S. overwegende dat de definitie van terrorisme ook staatsterrorisme omvat,
- T. overwegende dat het statuut van het Internationaal Strafgerechtshof, dat moet oordelen over oorlogsmisdaden, genocide en misdaden tegen de menselijkheid, op 17 juli 1998 in Rome is aangenomen en dat dit statuut per 26 maart 2002 door 56 landen is geratificeerd, terwijl 60 ratificaties nodig zijn om het in werking te doen treden;
- U. overwegende dat in een aantal landen nog steeds de doodstraf wordt toegepast, terwijl er steeds meer landen zijn die een moratorium op executies hebben uitgesproken, met de bedoeling de doodstraf later af te schaffen,

Een samenhangende en consistente EU-strategie voor mensenrechten en democratisering

1. wijst erop dat de verdediging van de rechten van minderheden binnen de EU, in kandidaat-lidstaten en in derde landen een belangrijke prioriteit blijft voor het beleid van de Europese Unie inzake mensenrechten en democratie volgens artikel 13 van het EG-Verdrag;
2. beklemtoont dat de nieuwe EU-richtsnoeren voor dialogen over mensenrechten, mits zij volledig worden toegepast, de aanpak van de EU van inbreuken op de mensenrechten in derde landen aanzienlijk zullen wijzigen en de samenhang en consistentie van het EU-beleid inzake mensenrechten zullen versterken;
3. verzoekt de Raad het Europees Parlement niet alleen in kennis te stellen van ieder besluit tot opening, beëindiging of opschorting van een dialoog over mensenrechten, maar ook volledige informatie te verstrekken over de criteria, de doelstellingen en de onderwerpen van de discussies; verzoekt de Hoge Vertegenwoordiger voor het GBVB/de secretaris-generaal van de Raad jaarlijks aan het Parlement verslag uit te brengen over de evaluatie van de mensenrechtendialogen en van alle politieke dialogen waarbij de nadruk ligt op de mensenrechten;
4. verzoekt de Raad "benchmarks" vast te stellen voor de mensenrechtendialogen, teneinde een hoge mate van coherentie te verzekeren, en beveelt aan flexibiliteit en pragmatisme tot een minimum te beperken wanneer het erom gaat om specifieke overeenkomsten met individuele landen te bereiken;
5. verzoekt de lidstaten, ten behoeve van de consistentie en de samenhang van het EU-beleid inzake mensenrechten en democratie, om, wanneer zij het voorzitterschap overnemen, prioriteiten te stellen in hun respectieve programma's en de continuïteit van de maatregelen van voorgaande voorzitterschappen te waarborgen;

6. verzoekt de Raad te waarborgen dat bijzondere aandacht wordt geschonken aan die groeperingen die het meest kwetsbaar zijn voor schending van hun rechten, zoals vrouwen, kinderen, ouderen, gehandicapten, etnische en godsdienstige minderheden en homoseksuelen;
7. verzoekt het voorzitterschap om bij de activiteiten van de EU op het niveau van internationale organisaties en lichamen, zoals bij de jaarlijkse zitting van de VN-Commissie voor de mensenrechten, volledig rekening te houden met de prioriteiten van het Parlement, ervoor te zorgen dat het standpunt van de EU consistent is en naar middelen te zoeken om de onmisbare samenwerking met andere landen en regionale groepen te versterken;
8. merkt op dat de jaarlijkse zitting van de VN-Commissie voor de mensenrechten het voorstel voor een VN-Verdrag voor gehandicapten zal behandelen en steunt dit initiatief;
9. onderstreept de noodzaak dat overeenkomsten op het gebied van de mensenrechten volledig ten uitvoer worden gelegd en dat er doeltreffende inspectie- en controlemechanismen zijn; verzoekt de Raad ervoor te zorgen dat de (door de EU geïnitieerde of mede geïnitieerde) resoluties van de UNHCR worden geïntegreerd in het mensenrechtenbeleid van de EU, met name door regelmatig toezicht te houden op hun implementatie en door de betreffende kwesties aan de orde te stellen in de politieke dialoog van de EU met de betrokken landen; benadrukt dat de UNHCR meer geld nodig heeft om aan alle verplichtingen te voldoen en wenst dat de EU meer bijdraagt aan de UNHCR;
10. wijst erop dat staten die zich niets gelegen laten liggen aan de rechtsstaatbeginselen en die de rechten van individuele burgers schenden, een bedreiging vormen, niet alleen voor hun eigen bevolking, maar ook voor hun buurlanden en zelfs voor de wereld als geheel; beschouwt daarom de bevordering en versterking van wettig en democratisch bestuur als een globale uitdaging, waarvoor samenwerking op wereldwijd niveau nodig is;

Europees Parlement

11. bevestigt nogmaals dat de belangrijkste rol van het Parlement is - volledig gebruik makend van zijn mondiale reputatie als krachtadig democratisch platform dat opkomt voor de mensenrechten - de Raad en de Commissie verantwoording te vragen voor de implementatie van het EU-beleid inzake de mensenrechten;
12. is er sterk van overtuigd dat verbeterde werkmethodes op het gebied van de mensenrechten nodig zijn om de geloofwaardigheid en de invloed van het Parlement te versterken, waardoor de ontwikkeling van een samenhangend en consistent mensenrechtenbeleid zal worden gestimuleerd en de bedoelde aansprakelijkheid zal worden verzekerd; herinnert derhalve aan zijn besluit van 5 juli 2001 om over te gaan tot herziening van de structuren en werkmethodes van zijn voor mensenrechten en democratie bevoegde organen;
13. besluit en verplicht zichzelf ertoe mensenrechtenonderwerpen een centrale plaats te geven op alle agenda's van zijn bevoegde commissies en delegaties, vooral met het oog op de debatten over mensenrechtenonderwerpen tijdens plenaire vergaderperiodes, en schendingen van mensenrechten in derde landen systematisch in het oog te houden;
14. beveelt aan een "ambassadeur" voor mensenrechten te benoemen, die het Europees Parlement naar buiten toe representeert, met name bij de andere EU-instellingen en bij internationale organisaties;

Dialogo met de civiele samenleving

15. wijst op de belangrijke rol van de NGO's als schakel tussen het maatschappelijk middenveld en de instellingen en moedigt hen aan hun activiteiten voort te zetten;
16. verzoekt de Raad, de Commissie en het Parlement de transparantie te vergroten ten behoeve van het maatschappelijke middenveld en een cultuur van overleg en dialoog met niet-gouvernementele organisaties te bevorderen;
17. verwelkomt het voortbestaan van het discussieforum over mensenrechten, dat een geschikt platform is voor de dialoog met de civiele samenleving; beveelt het voorzitterschap aan nationale parlementsleden uit te nodigen om deel te nemen aan de discussiefora;
18. is vastbesloten deel te nemen aan de voorbereiding, tenuitvoerlegging en follow-up van de mensenrechtenfora;
19. wenst dat de effectiviteit van het forum wordt verbeterd, op basis van de evaluatie die momenteel wordt verricht door de Commissie, en dat de bekendheid ervan bij het publiek wordt verhoogd door middel van tijdige publicatie van de interventies en van de resultaten van de discussies; herhaalt zijn verzoek aan het voorzitterschap de mensenhandel tot centraal thema van het volgende forum te maken;
20. beveelt de Commissie aan om in het kader van een herzien en uitgebreid PRINCE-programma een informatiecampagne te starten over de rol van de EU in de wereld, met het doel het publiek beter bekend te maken met het EU-beleid ter bevordering van de mensenrechten en de democratie, en de Europa-website over mensenrechten en democratisering uit te bouwen tot een echte database inzake democratie, met analyses, rapporten en de resultaten van het onderzoek dat is gedaan omtrent essentiële onderwerpen op dit gebied;

Jaarlijks verslag van de EU

21. benadrukt het nut van het jaarlijks verslag van de EU over de mensenrechten als basis voor de verantwoording die afgelegd moet worden over het EU-mensenrechtenbeleid; beveelt aan de structuur van het verslag te verbeteren ten einde doublures bij de informatie te voorkomen; dringt erop aan dat in toekomstige verslagen een analyse wordt opgenomen van het effect van de EU-activiteiten op mensenrechtensituaties waarvoor maatregelen zijn genomen;
22. juicht het toe dat het derde jaarlijks verslag van de EU meer informatie geeft over de inhoud van de jaarlijkse verslagen van het EP over mensenrechten, doch wijst erop dat het nog steeds niet vermeldt welk gevolg is gegeven aan de standpuntbepalingen van het Parlement en dat het geen informatie bevat over de mensenrechtenactiviteiten van individuele lidstaten; verzoekt de Raad nogmaals schriftelijk te reageren op de jaarlijkse verslagen van het Parlement over mensenrechten;

Europees initiatief voor democratie en mensenrechten (EIDHR)

23. spreekt zijn bezorgdheid uit over de verlaging van de kredieten voor het EIDHR in 2002, gelet op het feit dat het Parlement aan dit begrotingshoofdstuk hoge prioriteit toekent;
24. verzoekt de Commissie om, samen met haar ter zake bevoegd comité en in de context van de

hervorming van het beheer van het externe hulpprogramma, haar plan voor de tenuitvoerlegging van de EIDHR-begroting aan een onderzoek te onderwerpen, evenals de maatregelen die zij heeft genomen met betrekking tot uitstaande verplichtingen;

25. verzoekt de Commissie een - jaarlijks bij te werken - overzicht op te stellen van de gezamenlijke uitgaven van de Gemeenschap, de lidstaten en de internationale donoren ten behoeve van mensenrechten en ondersteuning van de democratie, ten einde de doeltreffendheid, de complementariteit en de coördinatie van de externe hulp van de Unie te verbeteren;
26. verwelkomt het programmadocument met de prioriteiten van het EIDHR voor de periode 2002-2004 en wenst een diepgaande gedachtewisseling over dit strategisch document met de Commissie, zowel met het oog op de begrotingsprocedure voor 2003 als op het aflopen in 2004 van de verordeningen van de Raad over mensenrechten en democratisering;
27. onderstreept de noodzaak van concrete actie voor het ontwikkelen van een coherent EU-beleid met betrekking tot de sociale verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven, de vakbonden en andere maatschappelijke actoren op het gebied van de externe betrekkingen, en wenst derhalve dat wordt nagedacht over passende maatregelen die in de toekomst prioriteit moeten krijgen in het EIDHR;
28. dringt er bij de Commissie op aan in het kader van de opnemings van mensenrechten en democratie in de hulpprogramma's van de EG een evaluatie uit te voeren van de impact van niet-structurele middelen, aangezien deze een grote rol spelen in het proces van verzoening na een gewapend conflict;

Moderne slavernij

29. beschouwt alle vormen van gedwongen arbeid van mensen van alle leeftijden en rassen en van beide geslachten, zoals gedwongen prostitutie van kinderen, vrouwen en mannen, gedwongen kinderarbeid, de inzet van kindsoldaten, op slavernij lijkende arbeidsomstandigheden zoals die op verschillende continenten voorkomen, alsook mensenhandel, als slavernij en als zodanig als een schending van de mensenrechten;
30. is ervan overtuigd dat seksuele uitbuiting van kinderen, waaronder kinderpornografie en kindersekstoerisme, alsmede gedwongen arbeid en alle vormen van mensenhandel, criminele handelingen zijn die als zodanig moeten worden vervolgd;
31. verzoekt de lidstaten het toepassingsgebied van hun strafrechtelijke bepalingen inzake bescherming van kinderen tegen seksueel misbruik uit te breiden tot buiten hun grenzen;
32. dringt er bij de betrokken landen op aan een verbod op de rekrutering van kindsoldaten voor de krijgsmacht in te voeren c.q. te handhaven en dringt er bij de lidstaten en alle derde landen op aan het vrijwillige protocol bij het VN-verdrag over de rechten van het kind waarin als leeftijdsgrens voor de rekrutering voor de krijgsmacht 18 jaar is vastgesteld, onverwijld te ondertekenen en te ratificeren; dringt er andermaal bij Somalië en de VS op aan het VN-verdrag over de rechten van het kind te ratificeren;
33. veroordeelt ondubbelzinnig de gewelddadige en systematische ontvoering van kinderen onder de 16 jaar, die als soldaten worden geronseld door oproerlingen en terroristen, en vervolgens vaak voor een zelfmoordactie worden ingezet, als een gruwelijke misdaad die dringend de aandacht verdient van de internationale gemeenschap;

34. doet een beroep op de lidstaten, de kandidaat-landen en alle derde landen de bestaande internationale normen inzake mensenrechten en arbeid toe te passen en, indien zij zulks niet reeds gedaan hebben, het nieuwe VN-protocol over mensenhandel, dat een aanvulling vormt op het VN-Verdrag tegen de grensoverschrijdende georganiseerde misdaad, en de nieuwe IAO-overeenkomst van 1999 inzake de ergste vormen van kinderarbeid te ondertekenen en te ratificeren;
35. verzoekt de Commissie en de lidstaten een lijst op te stellen van door kinderen en onder dwang vervaardigde producten, met vermelding van de landen van herkomst, en onderling samen te werken om een gemeenschappelijk standpunt in te nemen in de WTO en de IAO wat betreft de bestrijding van kinderarbeid en gedwongen arbeid;
36. herinnert eraan dat vrouwenhandel een groeiende activiteit is, die in de meeste delen van de wereld voorkomt, en dat de lidstaten van de EU vaak de bestemmingslanden zijn van deze vorm van mensenhandel; verzoekt de lidstaten, de kandidaat-landen en de derde landen die als land van herkomst en transitoland fungeren met klem ervoor te zorgen dat hun nationale wetgevende bepalingen adequate bescherming, bijstand en rechtshulp garanderen voor de slachtoffers van mensenhandel, en dringt aan op de opname van dergelijke maatregelen in het kaderbesluit van de EU tot bestrijding van mensenhandel;
37. dringt er bij de lidstaten, de kandidaat-landen en de derde landen die als land van herkomst of transitoland fungeren op aan de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen politie, justitie en immigratie-autoriteiten, alsmede tussen de nationale en internationale wethandhavingsorganen te versterken;
38. verzoekt de Commissie en de Raad de regeringen in de landen van herkomst aan te moedigen en te steunen in hun inspanningen om de nodig nationale wetgeving in te voeren en toe te passen en om hun geboorteregistratie te verbeteren, zodat het mogelijk wordt vast te stellen waar kinderen vandaan komen en aldus de terugkeer van verhandelde kinderen te vergemakkelijken, alsmede de leeftijd van personen vast te stellen teneinde de rekrutering van kindsoldaten te voorkomen;
39. verzoekt de Commissie om financiering van een EU-actie ter ondersteuning van informatiecampagnes die tot doel hebben mensenhandel te voorkomen en de publieke opinie en de wethandhavingsorganen in de landen van herkomst en de transitolanden voor deze kwestie te sensibiliseren, zulks in samenwerking met de plaatselijke gemeenschappen en de NGO's;
40. onderstreept de noodzaak de diepliggende oorzaken van de moderne slavernij, met name armoede, ongeletterdheid, het beeld van de vrouw, demografische problemen en milieuproblemen, te bestrijden, en wel door te investeren in onderwijs, economische stimulansen te geven, het schuldenprobleem en het probleem van de klimaatverandering aan te pakken en de westerse markten open te stellen voor de producten van de ontwikkelingslanden;
41. verzoekt de lidstaten met elkaar, alsmede met derde landen, de agentschappen van de VN en de nationale en internationale NGO's, samen te werken bij het opstellen en uitvoeren van actieprogramma's tot uitbanning van de praktijk van mensenhandel en van andere vormen van moderne slavernij;

Terrorisme en mensenrechten

42. onderkent dat de gebeurtenissen van 11 september nieuwe vormen van terrorisme hebben onthuld die zich er absoluut niets aan gelegen laten liggen onschuldige burgers massaal om het leven te brengen;
43. dringt erop aan dat de jurisdictie van het voorgestelde Internationale Strafhof met betrekking tot terroristische acties van particuliere daders wordt verduidelijkt;
44. verzoekt de lidstaten alle lidstaten van de VN, en met name de Verenigde Staten, op te roepen het statuut van Rome waarbij het Internationaal Strafgerechtshof wordt opgericht, te ratificeren of zich erbij aan te sluiten en wettelijke bepalingen aan te nemen inzake een effectieve universeel geldende jurisdictie;
45. verzoekt het voorzitterschap van de EU om in samenwerking met de voorbereidingscommissie van de VN en met het gastland een concreet actieplan voor de daadwerkelijke oprichting van het Hof op te stellen, dat op de Europese Raad van Valencia moet worden goedgekeurd;
46. verzoekt de Europese Raad en de lidstaten door te gaan met het aan de kaak stellen van schendingen van de mensenrechten in de wereld, ook in landen die bondgenoten zijn in de strijd tegen het terrorisme;
47. dringt er bij de Europese Raad en de lidstaten op aan onder de definitie van terrorisme ook staatsterrorisme te laten vallen;
48. doet een beroep op de regeringen de strijd tegen het terrorisme niet te gebruiken als een voorwendsel voor inbreuken op de mensenrechten in eigen land; wijst op de enorme verantwoordelijkheid van vele landen in de wereld die hun burgers aan repressieve acties blootstellen, met inzet van reguliere gewapende troepen;
49. sluit zich aan bij het verzoek van de Hoge Vertegenwoordiger voor het GBVB om de personen die gedetineerd zijn in Guantánamo en die tijdens de oorlog in Afghanistan gevangen zouden zijn genomen te erkennen als krijgsgevangenen, overeenkomstig het internationaal recht, en dringt erop aan dat alle geschillen over hun status worden beslecht door een bevoegde rechtbank overeenkomstig artikel 5 van de derde Conventie van Genève;
50. wijst erop dat regeringen de rechtszekerheid onder alle omstandigheden moeten beschermen, ook voor personen die worden verdacht van misdrijven in verband met terrorisme, en dat personen wier tegoeden bevroren zijn maar die beweren onschuldig te zijn, onmiddellijk moeten vernemen welk bewijs er voor de verdenkingen is;
51. verzoekt de Verenigde Staten hun verplichtingen krachtens het internationale recht na te komen en toe te zien op de naleving van de mensenrechten van alle personen die zij in hechtenis houden, ongeacht de aard van de misdrijven waarvan deze worden verdacht, en dringt erop aan dat elke gedetineerde die verdacht wordt van een misdrijf, of hij nu krijgsgevangene is of niet, officieel in staat van beschuldiging wordt gesteld en een eerlijk proces krijgt, of wordt vrijgelaten;
52. acht het noodzakelijk dat er een grondig onderzoek komt naar de duizenden personen die in vluchtelingenkampen leven welke zijn ontworpen en bedoeld als tijdelijke oplossing, maar langzamerhand een definitieve verblijfplaats worden;
53. verzoekt de EU en haar lidstaten zich te blijven inzetten voor vrijheid van godsdienst en

daarbij in het bijzonder rekening te houden met de rechten van religieuze minderheden;

54. herhaalt dat oplegging van de doodstraf aan minderjarigen in strijd is met het internationaal gewoonterecht en dat internationale mensenrechtennormen de toepassing van de doodstraf op psychiatrische patiënten verbieden en afschaffing ervan aanbevelen voor mensen met een geestelijke achterstand of met zeer beperkte geestelijke vermogens; verzoekt alle landen een moratorium op executies in te stellen, in het vooruitzicht van volledige afschaffing van de doodstraf, en herhaalt zijn verzoek aan de Verenigde Staten, China, Saoedi-Arabië, Kongo, Iran en andere landen om onmiddellijk alle executies stop te zetten;
55. veroordeelt de toepassing van steniging krachtens het Sharia-recht en alle vormen van vernederende en wrede bestraffingen, met name zoals die worden toegepast in Iran, sommige delen van Nigeria, Saoedi-Arabië en Soedan;
56. verzoekt alle lidstaten van de Verenigde Naties, en die van de Europese Unie in het bijzonder, om Verdrag 169 van de Internationale Arbeidsorganisatie over inheemse en in stamverband levende volkeren in onafhankelijke landen - 10 jaar na de inwerkingtreding ervan - te ondertekenen en te ratificeren;
57. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten en de kandidaat-landen, de Organisatie van de Verenigde Naties, de regeringen van de in deze resolutie genoemde landen, alsmede aan de EU-bureaus van de voornaamste non-gouvernementele organisaties op het gebied van de mensenrechten.

TOELICHTING

De institutionele aspecten van de bevordering van een coherent en consistent beleid ter bevordering van de mensenrechten en de democratie, zowel binnen de afzonderlijke takken van beleid van de EU als tussen deze takken onderling, en ook tussen de beleidstakken en activiteiten van de EU en die van de lidstaten, zullen in het verslag van het EP over de mensenrechten van dit jaar een kleinere plaats innemen. Deze aspecten zijn namelijk uitvoerig aan de orde gekomen in het verslag van vorig jaar, en het meeste van wat toen daarover is gezegd, geldt nog steeds.

Verder zal het verslag van de Commissie buitenlandse zaken over de mededeling van de Commissie betreffende de rol van de EU bij de bevordering van de mensenrechten en de democratisering in derde landen in de plenaire vergadering gelijktijdig worden behandeld. Wij moeten dubbel werk vermijden.

Het onderhavige verslag concentreert zich op twee specifieke onderwerpen: moderne vormen van slavernij, terrorisme en mensenrechten.

Een coherente en consistente strategie van de EU op het gebied van mensenrechten en democratisering

Het Parlement wenst een strategie voor het EU-beleid inzake mensenrechten en democratisering die gebaseerd is op specifieke, jaarlijks vast te stellen prioriteiten, die duidelijk worden gedefinieerd en controleerbaar zijn en worden onderworpen aan een jaarlijkse evaluatie, en op de vaststelling van maatregelen voor de daadwerkelijke implementatie van deze prioriteiten. Het programmadocument van het EIDHR voor de periode 2002-2004 is een stap in deze richting.

Het Parlement vraagt ook om meer consistentie en doeltreffendheid van de activiteiten van de EU door middel van systematische verwijzingen naar de mensenrechten en de democratie in de landenbeoordelingsrapporten. De Commissie heeft deze aanpak bevestigd door de methodologie voor de landenstrategie te harmoniseren en heeft erin toegestemd de strategiedocumenten aan het Parlement te doen toekomen.

Het Parlement wenst dat de eerbiediging van de mensenrechten prioriteit krijgt in alle buitenlandse betrekkingen van de EU (mainstreaming). Voor 2002 introduceert de Commissie een nieuw politiek planningsproces. Terwijl de jaarlijkse beleidsstrategie de belangrijkste politieke prioriteiten voor 2002 aangeeft, vermeldt het werkprogramma de voornaamste politieke acties door middel van welke de Commissie deze prioriteiten wil realiseren. Het werkprogramma heeft zich ontwikkeld van een bescheiden catalogus van activiteiten tot een politiek instrument. De Raad en de Commissie dienen de jaarlijkse prioriteiten en de politieke actie in een constructieve dialoog te definiëren. Met het oog hierop dienen de respectieve werkprogramma's systematisch hoofdstukken betreffende exact gedefinieerde beleidsmaatregelen en acties te bevatten. Bijvoorbeeld: voor 2002 concentreren beide programma's zich op versterking van de politieke en culturele dialoog met de mediterrane landen (dialoog tussen culturen en beschavingen). Een meer expliciet mensenrechtenperspectief ontbreekt.

Het Parlement is bezorgd over het ontbreken van uitvoeringsbepalingen voor het opschortingsmechanisme in internationale overeenkomsten. Commissaris Patten heeft bevestigd bereid te zijn het standpunt van het Parlement in aanmerking te nemen bij de onderhandelingen over toekomstige overeenkomsten en ook rekening te houden met het verzoek van het Parlement

betreffende raadplegingen¹. Een voorbeeld is Iran. Met het oog op een toekomstige handels- en samenwerkingsovereenkomst stelt het Parlement voor een substantiële mensenrechtenclausule op te nemen, naar analogie van de overeenkomstige artikelen in de Overeenkomst van Cotonou.

Wat betreft de politieke dialogen met derde landen verzoekt het Parlement de Raad mensenrechten- en democratiekwesaties regelmatig aan de orde te stellen, concrete doelstellingen te formuleren en de gemaakte vorderingen regelmatig te evalueren. Verder wenst het Parlement systematisch te worden geïnformeerd over de agenda en de resultaten. In dit opzicht is een positieve ontwikkeling ontstaan: de nieuwe richtsnoeren voor dialogen inzake mensenrechten die in december 2001 door de COHOM zijn aangenomen, geven de mensenrechten en de democratisering een hogere prioriteit in de betrekkingen van de EU met derde landen. Zij vormen derhalve een essentieel nieuw beleidsinstrument in de globale strategie van de EU, die gericht is op bevordering van duurzame ontwikkeling, vrede en stabiliteit. Het voornaamste doel zal zijn de samenhang en de consistentie van de aanpak van de Europese Unie van mensenrechtendialogen te versterken en het gebruik van dit instrument te vergemakkelijken door de omstandigheden te definiëren waarin het moet worden toegepast. Het Europees Parlement zal in kennis worden gesteld van deze aanpak.

Europees Parlement

De interne discussies over de wijze waarop de bevoegde organen van het Parlement, te beginnen met de verantwoordelijke commissie, op het ogenblik de kwestie van mensenrechten en democratie volgen, waarbij wordt bekeken of, en zo ja hoe, de structuren verbeterd moeten worden, moeten worden voortgezet. Hetzelfde geldt voor de discussie over de vraag of het nodig is de vertegenwoordiging van het Europees Parlement inzake mensenrechtenkwesaties bij de andere EU-instellingen en de internationale organisaties te versterken. Zal het Parlement kiezen voor de benoeming van een "ombudsman" voor mensenrechten (naar analogie van de Commissaris voor de mensenrechten van de Raad van Europa)?

Op dit moment dienen methodes tot versterking van de werkmethodes te worden bestudeerd in het licht van mogelijke wijzigingen in het Reglement. Het pakket nieuwe maatregelen versterkt de rol van de verantwoordelijke commissie door haar de mogelijkheid te geven een aanbeveling in te dienen (artikel 104) betreffende gevallen van schendingen van mensenrechten, zonder daarvoor om toestemming te hoeven vragen. Wanneer de commissie betrokken wordt bij de selectie en de voorbereiding van de onderwerpen, zou dat de kwaliteit van het debat en van de goed te keuren teksten kunnen verbeteren².

Mensenrechtenkwesaties moeten een permanent punt zijn op de agenda van de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie moet actief deelnemen aan de discussies. De commissie dient weer ieder kwartaal bijeen te komen met de desbetreffende Commissaris en de Hoge Vertegenwoordiger voor het GBVB, hoorzittingen te organiseren met een sterke mensenrechtendimensie, welke gelegenheid zouden bieden voor een bredere gedachtewisseling met de speciale vertegenwoordigers van de EU en met vertegenwoordigers van internationale en niet-gouvernementele organisaties, en te zorgen voor een gecoördineerde follow-up van schendingen van mensenrechten, tezamen met de Commissie ontwikkelingssamenwerking, de interparlementaire delegaties en de gemengde parlementaire commissies, met onder meer regelmatige rapportage over de bezoeken van delegaties aan derde landen.

---

¹ Debat over het jaarlijks verslag van het EP 2001, 4 juli 2001.

² Zie ook de voorstellen van het Bureau in uitgebreide samenstelling van de Commissie buitenlandse zaken, voorgelegd in maart 2001 (PE 285.663/rev.).

De NGO's dringen er sterk op aan dat er een echte commissie voor de mensenrechten wordt opgericht (die zich moet bezighouden met de mensenrechten in de EU en in derde landen). Bij de mid-term review van de commissiestructuren in januari 2002 heeft de Conferentie van voorzitters besloten het huidige aantal permanente commissies voor de tweede helft van deze zittingsperiode ongewijzigd te laten. Ieder besluit van de Commissie buitenlandse zaken om een subcommissie op te richten moet door de Conferentie van voorzitters worden goedgekeurd.

Dialoog met de civiele samenleving

De Commissie en het Parlement hechten aan voortzetting van de dialoog met de NGO's. Een middel bij uitstek voor deze dialoog is het Discussieforum voor de mensenrechten, dat momenteel geëvalueerd wordt. Teneinde een cultuur van raadpleging en dialoog te bevorderen is de Commissie voornemens de bestaande sectoriële raadgevende fora te herzien en minimumnormen voor raadplegingen vast te stellen. Een gedragscode zal de aansprakelijkheid van alle partners verbeteren, een gestructureerde dialoog bevorderen en bijdragen tot meer openheid van de georganiseerde civiele samenleving¹. De Commissie heeft de Raad en het Europees Parlement verzocht mee te werken aan de totstandkoming van een algemeen referentiekader voor raadplegingen in 2004.

In haar mededeling "Een nieuw kader voor praktische samenwerking in verband met het voorlichtings- en communicatiebeleid van de Europese Unie"², nodigt de Commissie alle andere instellingen uit hun bijdrage te leveren aan de gemeenschappelijke inspanning. De EUROPA-website wordt reeds gecoördineerd door een interinstitutioneel comité. De samenwerking zal geleidelijk worden aangepast om zich te concentreren op de inhoud van de diverse sites en, door het aan elkaar koppelen van parallelle netwerken in de gehele Unie, de website te maken tot een interactief platform voor informatie, feedback en discussie. De website van het DG buitenlandse betrekkingen over mensenrechten en democratisering zou kunnen worden uitgebreid tot een echte database op het gebied van de democratie.

Het voornemen van de Commissie om in het kader van het PRINCE-programma een voorlichtingscampagne te beginnen over de rol van de EU in de wereld dient door het Parlement te worden toegejuicht, omdat "de externe actie van de Europese Unie door onze eigen burgers niet wordt waargenomen". Een van de centrale thema's van deze campagne zou de rol van de EU bij de bevordering van mensenrechten en democratisering moeten zijn.

Jaarlijks verslag van de EU

Wij juichen het toe dat het derde jaarlijks verslag van de EU (juli 2000-juni 2001) voor de eerste keer meer gedetailleerde informatie verstrekt over de inhoud van de jaarlijkse verslagen van het EP over mensenrechten. Niettemin gaat het verslag nog steeds niet in op specifieke standpunten of initiatieven van het EP. De bijdrage van het Parlement aan het formuleren en uitvoeren van het mensenrechtenbeleid van de EU wordt niet adequaat weergegeven. Dit staat in contrast met de bemoedigende woorden van de Raad over zijn dialoog met het EP over mensenrechtenkwesies, die, naar zijn zeggen, actief zal worden voortgezet. Ook is het betreurenswaardig dat er geen feedback is over verzoeken die het Parlement specifiek aan de Raad heeft gedaan. De Raad dient het voorbeeld van de Commissie te volgen, die ingaat op alle

---

¹ Witboek over Europese governance, COM(2001) 428, 25.7.2001.

² COM(2001) 354, 27.6.2001.

verzoeken middels een follow-updocument. Het jaarlijks verslag van de EU is grotendeels een opsomming van initiatieven, zonder enige kritische beoordeling van het effect van het EU-beleid. Een andere structuur zou kunnen helpen dubbele informatie te voorkomen.

Europees initiatief voor democratie en mensenrechten (EIDHR)

Teneinde de totale uitgaven voor buitenlandse betrekkingen beneden het plafond te brengen dat in het financiële vooruitzicht is vastgesteld, hebben de Raad en de Commissie voor 2002 aanzienlijke besnoeiingen voorgesteld, niet in het minst in de vastleggingskredieten voor het EIDHR (een begroting van 91 miljoen euro). Na amendering door het Parlement werd de begroting voor 2002 verhoogd tot 100.400.000 euro, opgesplitst in 95.400.000 euro voor het EIDHR (lijn B7-7010) en 5.000.000 euro voor het Internationaal Strafhof (herstelde lijn B7-702), hetgeen neerkomt op een totale vermindering met 1.600.000 euro ten opzichte van het totaal van 102.000.000 euro in 2001.

Begrotingsstructuur

Teneinde het beheer van het begrotingshoofdstuk voor het EIDHR te vergemakkelijken heeft de Commissie voorgesteld de 11 geografische en thematische lijnen in de begroting voor 2001 terug te brengen tot drie wereldwijde thematische lijnen, hetgeen de doelstellingen van de verordeningen inzake mensenrechten weerspiegelt. Het Parlement was vóór de nieuwe structuur. Echter, teneinde de zichtbaarheid van twee belangrijke prioriteiten te verhogen, heeft het de begrotingslijnen voor assistentie en waarneming van de EU bij verkiezingen en voor ondersteuning van het Internationaal Strafhof hersteld. Omwille van de budgettaire transparantie heeft het Parlement ook een geografische toewijzing ingevoerd. Voor de begroting van dit jaar heeft de Commissie een verdere stroomlijning van de begrotingsstructuur voorgesteld. De drie lijnen werden samengevoegd tot één (B7-7010), waaraan het Parlement opnieuw een aparte lijn voor het Internationaal Strafhof heeft toegevoegd. De voor- en nadelen daarvan zullen moeten worden beoordeeld in het kader van de begrotingsprocedure voor 2003. Mogelijkerwijze zal de structuur opnieuw moeten worden gewijzigd. Het Parlement moet bijzondere aandacht besteden aan de formulering van de desbetreffende toelichtingen bij de begroting.

Implementatieverslag 2000

De implementatiecijfers van het EIDHR voor 2000, toen slechts 57% van de betalingen zijn geëffectueerd voor de projecten die aan het eind van het jaar waren goedgekeurd, maken de problemen duidelijk. De effectiviteit van de bijstand in de voorgaande jaren is daardoor nadelig beïnvloed. Het jaar 2000, het eerste jaar van de hervorming, was een overgangsjaar, aangezien de beheersstructuren van het EIDHR en de implementatiemethodologie een aantal ingrijpende veranderingen hadden ondergaan: het plaatsen van het EIDHR onder de verantwoordelijkheid van één Commissaris voor buitenlandse betrekkingen, de oprichting van het samenwerkingsbureau EuropeAid en de decentralisering van het beheer van de externe hulp, dat in handen van de EG-delegaties werd gelegd, zijn de kernpunten van een verstrekkende hervorming, gericht op verbetering van de betaling van uitstaande verplichtingen en van de afwikkeling van de betalingen. Bij de in 2000 aangegane verplichtingen (142 projecten, ter waarde van 97 miljoen euro) is rekening gehouden met de beschikbare middelen voor de follow-up van deze projecten in 2001 en daarna. Projecten in samenwerking met internationale organisaties maakten 65% uit van de totale EIDHR-begroting.

In het stadium van het voorontwerp van begroting voor 2003 zal de Commissie aan de

begrotingsautoriteit een implementatieplan voorleggen voor de EIDHR-begroting van 2002 (en voor andere begrotingsrubrieken), alsmede een document betreffende normale en abnormale uitstaande verplichtingen, waarin ook de maatregelen worden vermeld die de Commissie heeft genomen om te voorkomen dat abnormale uitstaande verplichtingen in de toekomst opnieuw opduiken. In een later stadium zal de Commissie de begrotingsautoriteit informeren over de stappen die zij voornemens is te nemen voor geval de implementatie van de begrotingslijnen aanzienlijk afwijkt van het voorgestelde profiel¹.

In 2000 werd een systematische en objectieve evaluatie ondernomen van de planning, uitvoering en resultaten van de programma's voor de ACS-landen en van de gemeenschappelijke programma's van de EU en de Raad van Europa in de Russische Federatie en Oekraïne. De evaluatie van de financiering, die de gefundeerdheid van de verzoeken van het Parlement aan de Commissie bevestigt, toont aan dat de doelstellingen van een strategische aanpak, continuïteit en meetbaar effect niet zijn bereikt en dat het vermogen om toezicht te houden op deze projecten en ze te evalueren slechts beperkt is geweest.

Programmadocument voor het EIDHR (2002-2004)

Het programmadocument van de Commissie voor het EIDHR (2000-2004) zet een strategisch kader uit voor de actie van de Gemeenschap, dat zo nodig ieder jaar kan worden herzien en aangepast. Op basis van de lessen van het verleden zullen de middelen van het EIDHR worden geconcentreerd op vier prioritaire thematische acties: 1) democratisering, goed bestuur en toepassing van de rechtsstaatsbeginselen; 2) afschaffing van de doodstraf; 3) bestrijding van foltering en straffeloosheid en ondersteuning van internationale tribunalen en strafrechtshoven; 4) bestrijding van racisme, vreemdelingenhaat en discriminatie van minderheden en inheemse volkeren. Essentiële elementen zoals de rechten van het kind en de gelijke behandeling van man en vrouw zijn in alle acties "gemainstreamd". Verder zijn er 29 landen geselecteerd, en wel op basis van vier criteria: effect van de door het EIDHR gefinancierde activiteiten, politieke dimensie, samenhang en complementariteit met traditionele instrumenten voor ontwikkelingssamenwerking en geografisch evenwicht. De drie instrumenten die momenteel worden gebruikt om de actie van het EIDHR uit te voeren, blijven ongewijzigd: gerichte projecten, verzoeken tot het indienen van voorstellen en microprojecten.

Het Parlement zou een gelegenheid moeten vinden om over deze prioriteiten een uitvoerige gedachtewisseling te houden met de verantwoordelijke commissaris, zowel met het oog op de begrotingsprocedure voor 2003 als met het oog op het aflopen in 2004 van de verordeningen van de Raad betreffende mensenrechten.

De sociale dimensie van de globalisering en de inzet van de EU voor fundamentele arbeidsnormen zouden haar moeten aanzetten tot het financieren van programma's ter bevordering van de eerbiediging van de sociale normen door het bedrijfsleven, de vakbonden en andere actoren van de civiele samenleving. Dit zou een toekomstige prioriteit van het EIDHR kunnen zijn.

Moderne slavernij

Slavernij stond in 2001 hoog op de agenda. Op de Wereldconferentie tegen racisme in Durban gaven de deelnemers uiting aan hun bekommernis over het lijden van miljoenen mensen als gevolg van slavernij. In de slotverklaring werd slavenhandel terecht betiteld als "misdad tegen

---

¹ Aangenomen teksten van 13.12.2001, punt 2.

de menselijkheid".

Veel minder aandacht werd besteed aan de moderne vormen van slavernij. Slavernij bestaat vandaag de dag nog steeds, ondanks het feit dat zij in de meeste landen waarin zij voorkomt, officieel is afgeschaft en dat zij is verboden door de Universele Verklaring van de rechten van de mens van 1948 en door het Aanvullend Verdrag van de VN van 1956 inzake de afschaffing van de slavernij, de slavenhandel en met slavernij gelijk te stellen instellingen en praktijken.

In dit verslag wordt dezelfde definitie van slavernij gehanteerd als die van Anti-Slavery International. Een slaaf:

- wordt door psychische of fysieke bedreiging gedwongen te werken;
- is eigendom van een "werkgever" of is in diens macht, gewoonlijk door aanwending van geestelijk of fysiek geweld of dreiging daarmee;
- wordt niet als een menselijk wezen behandeld, doch als een ding, en gekocht en verkocht als een "bezitting";
- wordt fysiek opgesloten of beperkt in zijn bewegingsvrijheid.

Moderne slavernij kent velerlei vormen. Mensen van alle leeftijden en rassen en van beiderlei kunne hebben eronder te lijden. En het is een wereldwijd probleem, dat zich voordoet in ieder continent en in de meeste landen. Vrouwen en meisjes uit Oost-Europa worden gedwongen tot prostitutie. Kinderen in West-Afrika worden naar andere landen "geëxporteerd" om te werken op cacao- en katoenplantages, of ze worden ontvoerd en gebruikt als kindsoldaten. Vrouwen en kinderen uit Zuidoost-Azië worden gedwongen huishoudelijk werk te doen in het Midden-Oosten. En Braziliaanse mannen worden gedwongen om onder op slavernij lijkende omstandigheden te werken op landbouwbedrijven.

Bovendien zijn er aanwijzingen dat sommige vormen van slavernij, zoals mensenhandel en kinderprostitutie, nog steeds toenemen. Misdadensyndicaten lijken te profiteren van de globalisering. De gedereguleerde kapitaalmarkten, de vooruitgang van de informatie- en communicatietechnologie en het goedkoper geworden transport maken de handel in mensen gemakkelijker, sneller en aan minder beperkingen onderhevig. Armoede is een andere versterkende factor: de economische teruggang in vele ontwikkelingslanden en drempellanden heeft miljoenen mensen onder de armoedegrens terecht doen komen, waardoor kinderen en hun families een makkelijke prooi worden van uitbuiters. De bevolkingsexplosie heeft de situatie nog verder verergerd, doordat de toch al slinkende natuurlijke en economische hulpbronnen nog meer onder druk komen te staan.

Statistische gegevens zijn moeilijk te krijgen, omdat deze activiteiten meestal illegaal zijn. In het rapport over 1999 van het UNDP, het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties, wordt gesteld dat meer dan 4 miljoen mensen per jaar door mensenhandelaren worden verhandeld. Het rapport schat dat de handel in vrouwen en meisjes met het oog op seksuele exploitatie - 500.000 per jaar alleen al in West-Europa - een omzet heeft van 7 miljard dollar. Volgens de IAO zijn er ongeveer 250 miljoen kinderen tussen de 5 en de 14 die werken, ongeveer 70% daarvan worden niet betaald en 80 miljoen kinderen verrichten de ergste vormen van kinderarbeid. De werkgroep van de Verenigde Naties over hedendaagse vormen van slavernij schatte in 1999 dat ongeveer 20 miljoen mensen in de wereld werken onder een wurgcontract¹. UNICEF schat het aantal

---

¹ Mensen gaan een lening aan, of worden met een truc daartoe overgehaald, om een kleine uitgave, bijvoorbeeld de medicijnen voor een ziek kind, te kunnen betalen. Om hun schuld terug te betalen zijn zij gedwongen lange uren te werken, zeven dagen per week, maar in sommige gevallen lukt het hen nooit om hun schuld af te betalen. Die gaat

kinderen dat in West-Afrika van het ene land naar het andere wordt "geëxporteerd" op 200.000¹. Bovendien zijn in de wereld 300.000 kinderen betrokken bij gewapende conflicten en tienduizenden daarvan zijn onder dwang gerecruteerd of ontvoerd.

Een beleidsverandering op nationaal en internationaal niveau is nodig om de mensenhandelaren te vervolgen, hun slachtoffers te beschermen en te voorkomen dat deze door trucs in op slavernij lijkende situaties worden gemanoeuvreed.

Terrorisme en mensenrechten

De terroristische aanslagen in New York van 11 september 2001 hebben voedsel gegeven aan het debat over terrorisme en mensenrechten en de complexe relatie daartussen. Het is natuurlijk duidelijk dat terroristische handelingen misdrijven zijn en als zodanig moeten worden behandeld.

Van de andere kant, hoewel er geen rechtvaardiging kan zijn voor terrorisme, kunnen terroristische handelingen soms een - zij het onjuist - antwoord zijn op schendingen van mensenrechten, zoals onderdrukking of gedwongen verplaatsing van personen. Het is daarom belangrijk als onderdeel van de strijd tegen het internationale terrorisme de onderliggende oorzaken aan te pakken, die een voedingsbodem kunnen zijn voor extremistische gevoelens of door terroristen kunnen worden geëxploiteerd om volgelingen te mobiliseren.

En in de derde plaats kan de strijd tegen terrorisme op zijn beurt leiden tot schendingen van de mensenrechten, namelijk wanneer deze strijd door regeringen wordt gebruikt als voorwendsel om mensenrechten te schenden, critici het zwijgen op te leggen of de oppositie te elimineren. De berechting van al-Qaida-verdachten door geheime militaire commissies, die zowel als aanklagers als als rechters kunnen fungeren, de pogingen om het aantal asielzoekers te beperken en het in hechtenis nemen van buitenlanders op grond van een vage definitie van terrorisme, dit alles is door mensenrechtenorganisaties bekritiseerd.

Bovendien zijn er een aantal presidenten die met het anti-terrorismevaandel zwaaien om onderdrukking te rechtvaardigen. Het meest absurde voorbeeld is president Mugabe van Zimbabwe, die journalisten "terroristen" heeft genoemd en de bestrijding van terrorisme heeft gebruikt als rechtvaardiging om een wet te doen aannemen die bepaalt dat alleen journalisten die zijn geaccrediteerd door de door de regering benoemde commissie voor media en informatie toestemming hebben om in het land te werken, en die buitenlandse correspondenten verbiedt in Zimbabwe te wonen.

Maar er zijn nog anderen. Premier Sharon van Israël heeft Arafat "onze Bin Laden" genoemd. De Russische president Putin heeft parallellen getrokken tussen de Amerikaanse aanvallen op het Taliban-regime en al-Qaida en de Russische operaties in Tsjetsjenië. En China probeert zijn vaak gewelddadige campagne tegen de Xinjiang-seperatisten te rechtvaardigen door hen te beschuldigen van banden met Bin Laden.

Eveneens verontrustend is de Arabische Overeenkomst ter onderdrukking van terrorisme, die

---

dan over van generatie op generatie.

¹ In West-Afrika is het gebruikelijk dat arme families die in schulden raken, een kind uitlenen aan de schuldeiser bij wijze van borg, of om door te werken de schuld af te lossen. Het is echter moeilijk om uit de schulden te komen, zodat de kinderen dikwijls worden doorverkocht en over de grens worden gestuurd naar rijkere landen zoals Ivoorkust en Gabon, waar zij onbetaald werken op landbouwbedrijven of plantages, of gedwongen worden tot prostitutie of drugs-pushing.

door mensenrechtengroeperingen wordt beschouwd als een serieuze bedreiging voor de mensenrechten. Volgens Amnesty International vormt deze overeenkomst een bedreiging voor het recht op vrije meningsuiting, onder het voorwendsel van "veiligheid", biedt zij geen waarborgen voor de rechten van gevangenen, bevat zij geen verbod op arbitraire hechtenis en geen duidelijk verbod op foltering, vergroot in vele landen de mogelijkheden voor toepassing van de doodstraf, onder het voorwendsel van bestraffing van terroristische misdaden, en verbiedt niet de toepassing van de doodstraf op minderjarigen, zwangere vrouwen en geestelijk gestoorde personen.

En tenslotte hebben de westerse landen de neiging om omwille van een militaire overwinning hun waarden te verzaken en hun ogen te sluiten voor schendingen van de mensenrechten die worden begaan door sommige van hun nieuwe geallieerden in de strijd tegen terrorisme. De Verenigde Staten hebben geweigerd Oezbekistan te betitelen als een land dat geen vrijheid van godsdienst toestaat. Sommige Europese leiders wensen een herziening van het oordeel over de Russische acties in Tsjetsjenië. Prominente politici zoals Lord Russell-Johnston, voormalig voorzitter van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, hebben gewaarschuwd voor een herhaling van de fouten van de koude-oorlogperiode, toen dictaturen werden gesteund uit naam van de strijd tegen het communisme.

De aanslagen van 11 september en de daaropvolgende strijd tegen het terrorisme hebben de tekortkomingen van het internationaal recht aangetoond. Degenen die gevangen zijn genomen tijdens de oorlog in Afghanistan beantwoorden niet precies aan de definities van de Conventie van Genève betreffende de behandeling van krijgsgevangenen, welke bedoeld is voor de bescherming van de soldaten van geregelde legers.

De Europese Unie dient bij de lidstaten van de VN erop aan te dringen het statuut van het Internationaal Strafhof voor de berechting van oorlogsmisdaden, genocide en misdaden tegen de menselijkheid te ratificeren. De bevoegdheid van het Internationaal Strafhof voor de berechting van terroristische handelingen, zowel van staten als van particuliere daders, moet worden verduidelijkt. En de EU moet er nauwlettend op toezien dat de delicate balans tussen de strijd tegen het terrorisme en de eerbiediging van de rechtsstaatsbeginselen en de mensenrechten wordt gehandhaafd.

List of resolutions adopted by the European Parliament (Rule 50) between April 2001 and December 2001, and relating directly or indirectly to human rights violations in the world:

Preparations for the 58 th session of the United Nations Human Rights Commission in Geneva (March 2002) adopted on 07.02.2002 (* reference to country)	
Country	Date of adoption of resolution
<u>AFRICA</u>	
FORCED CHILD LABOUR	17.05.2001
ALGERIA	17.05.2001
ANGOLA	14.06.2001 / 06.09.2001
CAMEROON	17.05.2001
CENTRAL AFRICAN REPUBLIC	14.06.2001
CHAD	14.06.2001
DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO	13.12.2001 / 07.02.2002
ERITREA	07.02.2002
ETHIOPIA	17.05.2001
MAURITANIA	06.09.2001
MADAGASCAR	07.02.2002
NAMIBIA	05.04.2001
NIGERIA	15.11.2001 * (UNHCR resolution 07.02.2002)
SOMALIA	05.04.2001
SOUTH AFRICA	05.07.2001
TANZANIA (refugees from Burundi)	05.07.2001
TOGO	06.09.2001 / 13.12.2001
ZIMBABWE	06.09.2001 / 13.12.2001
<u>ASIA</u>	
AFGHANISTAN	14.06.2001 / 13.12.2001
CAMBODIA	06.09.2001 / 07.02.2002
CHINA (57th session of the UNCHR)	05.04.2001
BEIJING'S APPLICATION TO HOST THE 2008 OLYMPIC GAMES	05.07.2001
EAST TIMOR	04.10.2001
INDIA	07.02.2002
INDONESIA	13.12.2001
KIRGIZISTAN	14.03.2002
LAOS	15.11.2001
MALAYSIA	14.06.2001

MYANMAR (BURMA)	04.10.2001
NEPAL	14.06.2001 / 13.12.2001
PAKISTAN	05.04.2001
SRI LANKA	14.03.2002
UZBEKISTAN	04.10.2001
VIETNAM	05.07.2001 / 04.10.2001
<u>AUSTRALIA</u>	
AFGHAN REFUGEES / ASYLUM	06.09.2001
<u>EUROPE</u>	
BELARUS	05.07.2001
BOSNIA-HERZEGOVINA (Banja Luca)	17.05.2001
CYPRUS	05.04.2001
IRELAND (Immigration)	13.12.2001
MOLDAVIE	14.03.2002
RUSSIA	07.02.2002
SOUTHERN CAUCASUS	04.10.2001
<u>LATIN AMERICA</u>	
COLOMBIA	04.10.2001
GUATEMALA	14.06.2001
MEXICO	05.04.2001
<u>MIDDLE EAST</u>	
EGYPT	14.06.2001
IRAN	* (UNHCR resolution 07.02.2002)
SAUDI ARABIA	* (UNHCR resolution 07.02.2002)
<u>MISCELLANEOUS</u>	
CLUSTER BOMBS	13.12.2001
DEATH PENALTY IN THE WORLD	05.07.2001
FEMALE GENITAL MUTILATION	20.09.2001
HARASSMENT AT THE WORKPLACE	20.09.2001
UNITED NATIONS WORLD DAY TO OVERCOME EXTREME POVERTY	04.10.2001
UNGA SPECIAL SESSION ON THE RIGHTS OF CHILD	05.07.2001
UN CONFERENCE ON LEAST	05.04.2001

DEVELOPED COUNTRIES	
PRESS FREEDOM THROUGHOUT THE WORLD	17.05.2001
DETAINEES IN GUANTANAMO BAY	07.02.2002
VIOLENCE TOWARDS CATHOLIC NUNS	05.04.2001
WINNERS OF THE SAKHAROV PRIZE	13.12.2001

ONTWERPRESOLUTIE

B5-0024/2002/rev.

Ontwerpresolutie ingediend overeenkomstig artikel 48 van het Reglement door Amalia Sartori en Guido Podestà over de veroordeling van Safiya Hussein Tungar-Tudu tot de dood door steniging

Het Europees Parlement,

- gezien het feit dat Nigeria nog steeds doorgaat met het uitvoeren van de doodstraf, onder meer door foltering,
  - gezien het feit dat veel te vaak aan deze veroordelingen geen rechtvaardig proces voorafgaat,
  - gezien de veelvuldige getuigenissen over vernederende en in sommige gevallen onmenselijke behandeling van vrouwelijke veroordeelden,
- A. overwegende dat het Europees Parlement voortdurend op de bres staat voor de eerbiediging van de mensenrechten, inzonderheid die van de vrouw, en voor de strijd tegen de doodstraf,
- B. overwegende dat, overeenkomstig het besluit van de Raad Algemene Zaken van 9 april 2001, de Europese Unie zich steeds engageert voor het voorkomen en het afschaffen van elke vorm van foltering en wreedaardige, onmenselijke en vernederende straffen,
- C. overwegende dat de gehele internationale gemeenschap en in het bijzonder de andere parlementen zich voor dezelfde zaak inzetten en unaniem de gebeurtenissen in kwestie veroordelen,
1. betuigt zijn solidariteit met Safiya en dringt er bij de Nigeriaanse regering op aan al het mogelijke te doen om de doodstraf te schrappen van de lijst van straffen die op het grondgebied van het land toegelaten zijn;
  2. dringt aan op concrete maatregelen ter bescherming van de vrouw, door ze te verheffen tot hoeksteen en bepalend element van het gezin en de samenleving, op gelijke voet met de man;
  3. dringt erop aan dat, als Nigeria deze politieke lijn blijft doortrekken, de EU haar tot nu toe gevolgde beleid ten opzichte van dat land herziet.